

Γρηγόρης Αρναούτογλου

ΜΑΚΙΓΙΑΡΙΣΜΕΝΟΙ ΦΟΒΟΙ

Ο φόβος
είναι τόσο βαδύς
όσο το μυαλό
το επιτρέπει.

Γαπωνική παροιμία

ΤΙΤΛΟΣ ΒΙΒΛΙΟΥ: **Μακιγιαρισμένοι φόβοι**
ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Γρηγόρης Αρναούτογλου
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ – ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ: Άννα Μαράντη
ΣΥΝΘΕΣΗ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ: Χρυσούλα Μπουκουβάλα
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: Ελένη Σταυροπούλου
ΕΚΤΥΠΩΣΗ: Άγγελος Ελεύτερος & ΣΙΑ Ο.Ε.
ΒΙΒΛΙΟΔΕΣΙΑ: Κωνσταντίνα Παναγιώτου & ΣΙΑ Ο.Ε.

© Γρηγόρης Αρναούτογλου, 2012
© Φωτογραφιών εξωφύλλου: Getty images, Paranga images
© ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2012

Πρώτη έκδοση: Ιανουάριος 2012, 5.000 αντίτυπα

ISBN 978-960-496-633-2

*Τυπώθηκε σε χαρτί ελεύθερο χημικών ουσιών, προερχόμενο αποκλειστικά
και μόνο από δάση που καλλιεργούνται για την παραγωγή χαρτιού.*

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του Ελληνικού Νόμου (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής άδειας του εκδότη κατά οποιονδήποτε τρόπο ή μέσο αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευσή του συνόλου ή μέρους του έργου.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε.
Έδρα: Τατοΐου 121
144 52 Μεταμόρφωση
Βιβλιοπωλείο: Μαυρομυχάλη 1
106 79 Αθήνα
Τηλ.: 2102804800
Telefax: 2102819550
www.psichogios.gr
e-mail: info@psichogios.gr

PSICHOGIOS PUBLICATIONS S.A.
Head office: 121, Tatoiu Str.
144 52 Metamorfossi, Greece
Bookstore: 1, Mavromichali Str.
106 79 Athens, Greece
Tel.: 2102804800
Telefax: 2102819550
www.psichogios.gr
e-mail: info@psichogios.gr

Γρηγόρης Αρναούτογλου

ΜΑΚΙΓΙΑΡΙΣΜΕΝΟΙ ΦΟΒΟΙ

*Σ' όλους αυτούς που μ' έκαναν να καταλάβω
ότι μπορώ να νικήσω τους φόβους μου...*

*Όταν φοβάσαι, ο φόβος διακλαδώνεται
σε αναρίθμητες γενεές και εξευτελίζεις
αναρίθμητες ψυχές μπροστά και πίσω σου.
Όταν υψώνεσαι σε μια γενναία πράξη,
η ράτσα σου αλάκερη σηκώνεται και αντρείβει.*

Νίκος Καζαντζάκης, Ασκητική

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Εισαγωγικό σημείωμα	13
Πρόλογος	15
Γιάννης Σερβετάς	21
Κάτι ήξεραν οι παλιοί	25
Βοήθεια, μ' ακούει κανείς;	35
Έχω πρόβλημα... Δώστε μου λίγη σημασία	41
Πέτρος Φιλιππίδης	45
Μη με συγκρίνεις... δε μου αξίζει	49
Λέξεις, έννοιες, παζλ – τα κομμάτια μιας ζωής	53
Λένα Μαντά	75
Είπες ποτέ;... Τώρα την πάτησες	81
Η «θεωρία της ντουλάπας»	87
Νίκος Βουρλιώτης	95
Προλήψεις	99
Αρχιμανδρίτης πατήρ Διονύσιος Κατερίνας	105
Καλύτερα να σε φοβούνται, παρά να σε λυπούνται	109

Ο χρόνος	113
Μαρία Καρχιλάκη	123
Πού να πηγαίνω τώρα... ..	127
Τέσσερα γράμματα, τέσσερις αληθινές ιστορίες	133
Δε φταις εσύ, αλλά πρέπει να φύγω	157
Αγγελική Νικολούλη	165
Ο άνθρωπος-«κρυφό»	167
Πρόσεχε τι θα πει ο κόσμος	173
Γιάννης Πάριος	181
Δεν έχεις ανάγκη εσύ	183
Η γυναίκα μου πώς είναι;	187
Σεμίνα Διγενή	193
Ο φόβος τού να φοβάσαι	197
Με το σκαμνί στο χέρι	201
Τάσος Μπιρσίμ	207
43 λεπτά με τον Γιάννη Μεζικόφ	213
«Fear» – Sarah McLachlan	225
Μελίνα Ασλανίδου	227
Επίλογος	231

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Κάπου στα τέλη της δεκαετίας του '90, όταν εργαζόμουν στην κρατική τηλεόραση, σε μια εκπομπή έτυχε να έχω καλεσμένο τον αείμνηστο Ανδρέα Βουτσινά. Δε χρειάζεται να μιλήσω εγώ γι' αυτόν τον άνθρωπο, θεωρώ ότι όλοι γνωρίζουν την προσφορά του στην τέχνη. Δε θυμάμαι λοιπόν πώς το έφερε η συζήτηση, αλλά κάποια στιγμή, κατά τη διάρκεια της ζωντανής εκείνης εκπομπής, του εκμυστηρεύομαι: «Ανδρέα, άρχισα να γράφω. Γράφω μυθιστορήματα, ποιήματα, αλλά δε νιώθω καλά να το λέω, γιατί φοβάμαι ότι θα με παρεξηγήσουν. Όλοι λίγο πολύ στην Ελλάδα γράφουν». Νομίζω ότι εκείνη τη στιγμή ήταν σαν να τον χτύπησε ηλεκτρικό ρεύμα. Σχεδόν θύμωσε μαζί μου. «Άκου, μικρέ», μου είπε, «γιατί το βλέπεις έτσι; Φαντάσου να μου έλεγες ότι λίγο πολύ όλοι στην Ελλάδα κλέβουν, και ότι κάτι τέτοιο αποφάσεις να κάνεις κι εσύ. Γράψε. Γράψε όσο μπορείς και ό,τι μπορείς. Γράφε μέχρι να μην αντέχεις άλλο. Ξέρεις, αυτό που με πειράζει, Γρηγόρη, είναι ότι στην Ελλάδα δεν έκλεψαν ποτέ βιβλιοπωλείο. Και αν έκλεψαν, πήραν λεφτά και όχι βιβλία». Δε θα ξε-

χάσω αυτές τις λέξεις του. Από εκείνη τη στιγμή, το ηλεκτρικό ρεύμα «χτύπησε» εμένα. Αρχισα να γράφω, να σβήνω και να ξαναγράφω· πάντα όμως μ' ένα άγχος, μ' ένα μικρό φόβο για το αν «έπρεπε» να γράφω. Ένα φόβο που δε με άφησε ποτέ. Πέρασαν τόσα χρόνια από εκείνη τη συζήτηση με τον Ανδρέα Βουτσινά, τόσες σκέψεις... τόσα φιλτραρίσματα... και το άγχος παραμένει.

Δεν ξέρω αν έπρεπε να κάνω κάτι προτού αρχίσω να γράφω· να μιλήσω με κάποιον λόγου χάρη. Δεν ξέρω αν υπάρχει κάποιος ή κάτι που μπορεί να σε προτρέπει ή να σε αποτρέπει από το να εκφράσεις ό,τι νιώθεις, ό,τι πιστεύεις, ό,τι φαντάζεσαι ή ό,τι ελπίζεις σε μια κόλα χαρτί. Και δεν ξέρω αν υπάρχει κάποιο μέρος όπου βαφτίζεσαι συγγραφέας. Το σίγουρο είναι ότι εδώ και χρόνια γράφω συνέχεια. Έχω έναν κανόνα: να αποφεύγω τη σοβαροφάνεια. Και να γράφω αυτά που πιστεύω. Αναπόφευκτα βαφτίστηκα μέσα στο μελάνι, μέσα στο δικό μου μελάνι. Αυτοβαφτίστηκα, δηλαδή. Η μόνη λέξη που μου 'ρχεται συνειρμικά αυτή τη στιγμή είναι: αυτομαστιγώθηκα· αφού πλέον, γράφοντας, είχα έρθει αντιμέτωπος με τις σκέψεις μου, που μέχρι πρόσφατα μπορούσα και να τις αποφεύγω. Όμως πια τα ψέματα τελείωσαν. Τώρα, τις έχω απέναντί μου!

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Οταν αποφάσισα να γράψω αυτό το βιβλίο, η αλήθεια είναι ότι συνέβη κάτι παράξενο... Φοβήθηκα. Ναι, αλήθεια σάς λέω... φοβήθηκα πολύ. Σκέφτηκα... τι πάω να κάνω τώρα; Με ποιον πάω να καταπιαστώ; Με αυτόν που με ξέρει καλύτερα από τη μάνα μου, με αυτόν που ζω τριάντα οχτώ χρόνια της ζωής μου κάθε μέρα, κάθε νύχτα μαζί του; Τι μαλακίες πάω να κάνω; Ποιον πάω να κοροϊδέψω;

Γιατί αυτή είναι η πραγματικότητα, ο φόβος μου με ξέρει πολύ καλά, γνωρίζει κάθε γωνιά του σώματός μου, τα μάτια μου είναι τα μάτια του, και στο μυαλό μου μέσα νιώθω ότι, από μια μικρή κατασκήνωση που είχε δημιουργήσει όταν ήμουν παιδί, τώρα πια κατασκεύασε μια ολόκληρη πολιτεία, γεμάτη κρυψώνες, μια πολιτεία όπου κανένας δε θα ήθελε, ούτε θα μπορούσε να ζει εκεί... παρά μόνο εκείνος.

Προσπάθησα να του δώσω ανθρώπινη μορφή, για να μετουσιωθεί σε κάτι που θα μπορούσα να αντιμετωπίσω πιο εύκολα· δεν τα κατάφερα ούτε μια φορά, ούτε

μία, οπότε το πήρα απόφαση: θα παλέψω κάτι αόρατο, θα έρθω αντιμέτωπος με κάτι που ποτέ δε θα αντικρίσω και ποτέ δε θα αγγίξω, με κάτι που, όσες φορές το πλησιάζω, θα καίγομαι και θα πονάω. Και αν κάποιες φορές κατορθώσω να τον στριμώξω σε κάποια γωνία και καταφέρω να τον κερδίσω, τρία πράγματα θα συμβούν: θα αντιληφθώ πολύ σύντομα ότι κέρδισα μια μάχη και όχι τον πόλεμο. Θα καταλάβω ότι αυτός ο πόλεμος δε θα τελειώσει ποτέ· και θα πάρω απόφαση ότι κάθε φορά που θα τον χτυπάω με όση δύναμη έχω στην καρδιά μου, τόσο πιο πολύ θα πονάω, γιατί απλώς εκείνη τη στιγμή θα έχω χτυπήσει... εμένα!

Ένας τρόπος για ν' αντιμετωπίσω τους φόβους μου, και όχι μόνο, ήταν να κάνω ψυχοθεραπεία. Και ομολογώ ότι με βοήθησε πάρα πολύ. Πιστεύω πολύ στην ψυχοθεραπεία και πιστεύω βαθιά ότι ένας άνθρωπος που γνωρίζει τα θέματα της ψυχής μπορεί να σε βοηθήσει. Μίλησα γι' αυτή μου την επιλογή ανοιχτά πριν από πολλά χρόνια στην τηλεόραση, αλλά συχνά βρέθηκα αντιμέτωπος με παράξενες ερωτήσεις. Υπάρχουν άνθρωποι που ακόμη και σήμερα τους ξενίζει το ότι κάποιος κάνει ψυχοθεραπεία. Όλα αυτά τα χρόνια που παρουσίαζα τηλεοπτικές εκπομπές, γνώρισα ψυχιάτρους αλλά και ψυχολόγους. Πιστεύω ότι αν βρεις τον επιστήμονα στον οποίο μπορείς ν' ανοίξεις την καρδιά σου, η βοήθεια που θα λάβεις θα είναι μεγάλη και ουσιαστική.

Υπάρχουν αρκετοί που όταν τα λέω αυτά αντιτίθενται. Δε θα προσπαθήσω να πείσω κανέναν. Έτσι κι αλλιώς,

νομίζω ότι στη ζωή όλα συμβαίνουν για κάποιο λόγο. Είμαι ευγνώμων στους επιστήμονες που μίλησα και με βοήθησαν ν' αντιμετωπίσω τους φόβους μου και όχι μόνο. Έτσι κι αλλιώς, αυτό το βιβλίο αποφάσισα να το γράψω όχι για να δώσω συμβουλές, δεν είμαι σε θέση να το κάνω. Απλώς αποφάσισα να αποθέσω σ' ένα χαρτί εμπειρίες που έζησα ή που άκουσα από φίλους να συμβαίνουν στις δικές τους ζωές και να μου τις σιγοψιθυρίζουν στ' αυτί. Στο τέλος, οδηγήθηκα σε κάποια συμπεράσματα. Και αυτά τα συμπεράσματα σας τα παραθέτω. Είμαι σίγουρος ότι πολλοί θα διαφωνήσετε μαζί μου, πολλοί θα ισχυριστείτε ότι αυτά δεν έχουν συμβεί ποτέ, ίσως κάποιοι ακόμη και να γελάσετε. Όπως επίσης είμαι σίγουρος ότι κάποια πράγματα ίσως σας θυμίσουν δικά σας περιστατικά και προσωπικά σας γεγονότα. Ίσως όμως και να μη συμβεί τίποτε απ' όλα αυτά κι απλώς να διαβάσετε τις παρακάτω σελίδες σαν ένα μυθιστόρημα, σαν ένα παραμύθι. Ότι και αν συμβεί, εγώ αυτά ένιωσα, αυτά γράφω. Και, δυστυχώς, τα περισσότερα πράγματα που θυμάμαι έκρυβαν... φόβο!

Καθ' όλη την καταγραφή των δικών μου σκέψεων πάνω στο φόβο, μου ήρθε μια ιδέα. Να ζητήσω από κάποιους ανθρώπους –που άλλους γνωρίζω πολύ καλά και άλλους λιγότερο καλά– να γράψουν κι αυτοί κάτι πάνω σ' αυτό το θέμα. Έτσι κι έγινε. Καθένας μέσα από το επάγγελμά του και από τις προσωπικές του εμπειρίες έγραψε κάτι πάνω στο ζήτημα «φόβος». Θέλω να τους ευχαριστήσω πολύ που αφιέρωσαν έστω και λίγο χρόνο, προκειμένου

να συντάξουν τα κείμενά τους και να μου τα παραχωρήσουν γι' αυτό το βιβλίο.

Κάπου εδώ πρέπει να σας πω ότι στο μυαλό μου υπήρχαν δύο τίτλοι γι' αυτή την έκδοση: *Φόβοι-Κλόουν* ή *Μακιγιαρισμένοι φόβοι*. Δεν απέχει πολύ ο ένας απ' τον άλλο. Τελικά, επικράτησε ο δεύτερος. Τώρα ίσως με ρωτήσετε πώς έφτασα σ' αυτούς τους δύο τίτλους. Θα σας εξηγήσω αμέσως.

Πριν από περίπου είκοσι χρόνια, ένα απόγευμα, παρακολουθώντας τηλεόραση έπεσα πάνω σε ένα ντοκιμαντέρ που κατέγραφε τη ζωή των ανθρώπων στα τσίρκα: μια ζωή επίπονη, γεμάτη ταλαιπωρία, ανασφάλεια και ταξίδια. Ανάμεσα στα ακροβατικά, στους θεατές και στα παρασκήνια εμφανίζεται στο πλάνο ένας κύριος μπροστά σ' έναν καθρέφτη να βάζει το πρόσωπό του με πολύ έντονα χρώματα, σχηματίζοντας τη μάσκα ενός κλόουν. Την ώρα λοιπόν που με τις μπογιές του είχε αρχίσει να σχηματίζει το τεράστιο φτιαχτό χαμόγελό του, λέει κοιτάζοντας την κάμερα: «Χθες, στη διαδρομή που κάναμε για να φτάσουμε εδώ, είχαμε ένα δυστύχημα. Η γυναίκα μου και η κόρη μου σκοτώθηκαν. Βρίσκομαι σε ένα μέρος όπου δεν ξέρω κανέναν και δε με συνδέει τίποτα, και όμως τις έθαψα πριν από λίγες ώρες σε ένα κοντινό χωριό και τώρα ετοιμάζομαι να βγω στη σκηνή και να παίξω. Δε γίνεται να μην το κάνω». Στα επόμενα πλάνα ήταν αυτός στη σκηνή που έκανε τούμπες κι αστεία, ενώ όλο το τσίρκο και οι θεατές τον χειροκροτούσαν και ζητωκραύγαζαν. Είχα μείνει άναυδος. Από τότε λες κι

έχει κολλήσει ο χρόνος σ' αυτή τη σκηνή και δε λέει να φύγει από το μυαλό μου. Άρχισα να ψάχνω εικόνες με λυπημένους κλόουν, να τους κοιτάζω και να τους αναλύω με τα δικά μου μάτια, να προσπαθώ να καταλάβω πόσο κοντά είναι στην πραγματικότητα η θλίψη με τη χαρά, η αισιοδοξία με την απαισιοδοξία, το παράλογο με το λογικό, και αν όλα αυτά συνδέονται μεταξύ τους με το φόβο. Το τι ανακάλυψα θα το δείτε στις επόμενες σελίδες αυτού του βιβλίου.

Θα 'θελα όμως να μου πείτε, αλήθεια, πόσες φορές δε συναντήσατε στη ζωή σας «κλόουν»; Και όχι, δεν εννοώ αυτούς στο τσίρκο, αλλά αυτούς που κυκλοφορούν δίπλα σας, γύρω σας, και ίσως κάποτε τους βάλατε για τα καλά στη ζωή σας, νομίζατε ότι είναι αληθινοί και τους πιστέψατε, και τελικά ανακαλύψατε μακιγιαρισμένες συμπεριφορές. Πόσοι τέτοιοι άνθρωποι μπήκαν στη ζωή όλων μας, και όχι μια ή δυο φορές αλλά πολύ περισσότερες, χωρίς να φοράνε πολύχρωμα ρούχα, περούκες και βαμμένα σαν το ουράνιο τόξο πρόσωπα, μόνο και μόνο επειδή πιστέψαμε στα λόγια τους; Ή μήπως τελικά θέλαμε να τους πιστέψουμε, είχαμε ανάγκη να ακούσουμε αυτά που επιζητούσαμε εμείς και όχι την αλήθεια που δε μας βόλευε και που ίσως δεν αντέχαμε την προκειμένη στιγμή.

Τι είναι τελικά αυτό που μας απογοητεύει στους ανθρώπους; Ότι δεν είναι αυτό που περιμέναμε, δεν έγινε αυτό που ελπίζαμε, δε ζήσαμε αυτό που ονειρευόμασταν, ή μήπως απλώς φοβηθήκαμε να πούμε την αλήθεια στον ίδιο μας τον εαυτό, ενώ την ξέραμε από πολύ νωρίς; Μια

αλήθεια που έδειχνε σε μας κατάματα ότι δεν ήμασταν έτοιμοι για κάτι σοβαρό, αλλά ψάχναμε δεκάδες δικαιολογίες, προκειμένου να προστατέψουμε τον εαυτό μας, πρωτίστως από εμάς τους ίδιους και, μετά, από τους άλλους.

Και, τέλος, αυτού του είδους οι κλόουν μπαίνουν κατά λάθος στη ζωή μας ή τους ελκύνουμε εμείς για να αντιμετωπίσουμε τους μεγαλύτερους φόβους μας, που έχουν να κάνουν με την ίδια την επιβίωσή μας; Εσείς νιώσατε ποτέ ότι αναγκαστήκατε κάποια στιγμή να κάνετε τον κλόουν για να κρατήσετε τις ισορροπίες σε κάποια σχέση στη ζωή σας, οικογενειακή, ερωτική, φιλική ή επαγγελματική; Αν το βλέπατε καλύτερα, ήταν αυτός ο πραγματικός λόγος ή απλώς... φοβηθήκατε;

Καλώς ήρθατε!

ΓΙΑΝΝΗΣ ΣΕΡΒΕΤΑΣ

Στο ταξίδι της ζωής μας που κρατάει χιλιάδες χιλιόμετρα, αυτό που αξίζει ίσως περισσότερο και από το ταξίδι το ίδιο είναι οι στάσεις για ξεμούδιασμα και ξεκούραση. Ο Γιάννης έκανε μια τέτοια στάση το 2007 γράφοντας το πρώτο του ημερολόγιο-ανεκδοτολόγιο, και επειδή πολύ του άρεσε το μέρος, κάθε χρόνο πλέον την κάνει τη στάση του εκεί. Φέτος, αράζει για έκτη φορά. Ελπίζει ότι θα κρατήσει για πολλά χρόνια, απάνεμο, το αγαπημένο του λιμάνι... Επίσης του αρέσει να βρίσκεται με φίλους αγαπημένους και εν δυνάμει φίλους, και να τρωγοπίνουν σε «ανθρώπινες» ταβέρνες και στοές.

Τσουγκρίσαμε τα ποτηράκια μας και ήπιαμε το τσίπουρο μας. Από κάτω ο κεφτές παρέα με την πατάτα και την καυτερή πιπεριά μάς περίμεναν υπομονετικά. Εκεί, στο ειδυλλιακό περιβάλλον της Αγοράς του «Μοδιάνο» Θεσ-

σαλονίκης, πιάσαμε τη συζήτηση και ο Γρηγόρης μού μίλησε για το βιβλίο που έγραφε ακόμη τότε με θέμα το φόβο. Μου μίλησε γρήγορα και ενοχικά για όλους τους φόβους που τον κνηηγούσαν από μικρό παιδί. Εγώ γέλασα. Αυτός με ρώτησε «γιατί γελάς;», εγώ του είπα «κάτι σκέφτηκα», αυτός μου πρότεινε «γιατί δεν το γράφεις να μου το δώσεις;», εγώ κάθισα και το έγραψα, και αυτές τις σκέψεις μου διαβάζετε τώρα. Γέλασα γιατί χάρηκα για το φίλο. Νομίζω πως το πρώτο μεγάλο και γενναίο βήμα για να ξεπεράσει ο οποιοσδήποτε τους φόβους του είναι να παραδεχθεί ότι τους έχει. Μόλις το κάνεις αυτό, απελευθερώνεσαι και γίνεσαι εσύ και όχι ο ατρόμητος που νομίζεις ότι πρέπει να είσαι. Υπάρχει ένας «άγραφος νόμος» που λέει ότι ο φοβητσιάρης, για να είναι «αρεστός», για να είναι «μάγκας» και «κουλ», πρέπει να γίνεται «Γκλέτσος» για τα μάτια είτε της παρέας είτε μιας κοπέλας. Παράδειγμα εγώ. Από μικρό παιδί φοβόμουν το τρενάκι του λούνα παρκ. Το παραδέχομαι. Φοβόμουν να μπω σε εκείνον το διάολο που γυρνούσε σαν τρελός επάνω σε μια σταλιά ράγες και έτρεχε σαν τον μέσο Έλληνα φορολογούμενο. Όμως, ποτέ δεν παραδέχθηκα ότι το φοβόμουν. Έμπαινα σ' αυτό και το έπαιζα ψύχραιμος, την ίδια στιγμή που μέσα μου η ψυχούλα μου κρατώντας μαντίλι χόρευε στο Ζάλογγο το «έχετε γεια, βρουσούλες». Και μετά, όταν κατέβαινα, έκανα τον «ωραίο» και τον άνετο, αν και τα είχα κάνει επάνω μου. (Δεν είναι τυχαίο που τα λούνα παρκ τα στήνουν τις περισσότερες φορές κοντά σε θάλασσα. Όταν μυριζει κάτι άσχημα, εκείνη κατηγορείς...) Και τι

κατάλαβα; Ένα μόνιμο σφιγμένο στομάχι, άσε που, κάθε φορά που πηγαίναμε σε λούνα παρκ, η κοπέλα μου, γιατί νόμιζε ότι μου άρεσε, με ανέβαζε σ' εκείνον το διάολο που και εκείνη φοβόταν, αλλά δεν μπορούσε να το παραδεχθεί μήπως και την παρεξηγήσω.

Ο Γρηγόρης, πίνοντας τα τσίπουρά μας, μου μίλησε για τους φόβους του ήρεμα και στο τέλος μού είπε: «Αυτός είμαι, φίλε». Τον φαντάστηκα επάνω σε μια βάρκα, η οποία επιπλέει σε φόβους, και εκείνον να βουτάει δίχως μπρατσάκια μέσα τους. Διότι έτσι είναι αυτά. Ή θα μάθεις να κολυμπάς ή θα πνιγείς, φίλε. Και ο Γρηγόρης τα κατάφερε. Βούτηξε, και βγήκε.

Αμέσως μετά άρχισαν να φοβούνται οι κεφτέδες και οι πατάτες τα πιρούνια μας.

Αδερφέ Γρηγόρη, καλοτάξιδο το βιβλίο. Και μη φοβάσαι. Θα πάει μια χαρά και αυτή σου η προσπάθεια. Άσε τώρα το φόβο να φωλιάζει στο στομάχι των αντίπαλων εκδοτικών οίκων.

Με αγάπη,
ο φίλος και κοντοχωριανός σου, Γιάννης

Δεν ξέρω αν έπρεπε να κάνω
κάτι προτού αρχίσω να γράφω
να μιλήσω με κάποιον λόγου χάρη.
Δεν ξέρω αν υπάρχει κάποιος ή κάτι
που μπορεί να σε προτρέψει ή να σε
αποτρέψει από το να εκφράσεις ό,τι νιώθεις,
ό,τι πιστεύεις, ό,τι φαντάζεσαι ή ό,τι ελπίζεις
σε μια κόλα χαρτί. Και δεν ξέρω αν υπάρχει
κάποιο μέρος όπου βαφτίζεσαι συγγραφέας.
Το σίγουρο είναι ότι εδώ και χρόνια γράφω
συνέχεια. Έχω έναν κανόνα: να αποφεύγω
τη σοβαροφάνεια. Και να γράφω αυτά
που πιστεύω. Αναπόφευκτα βαφτίστηκα
μέσα στο μελάνι, μέσα στο δικό μου
μελάνι. Αυτοβαφτίστηκα δηλαδή. Η μόνη
λέξη που μου 'ρχεται συνειρμικά αυτή
τη στιγμή είναι: αυτομαστιγόδηκα
αφού πλέον, γράφοντας, είχα έρδει
αντιμέτωπος με τις σκέψεις μου, που μέχρι
πρόσφατα μπορούσα και να τις αποφεύγω.
Όμως πια τα ψέματα τελείωσαν.
Τώρα, τις έχω απέναντί μου!

Γρηγόρης Αρναούτογλου

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε.
ΤΑΤΟΪΟΥ 121, 144 52 ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΗ ΑΤΤΙΚΗΣ
ΤΗΛ.: 210 28 04 800 • FAX: 210 28 19 550
www.psichogios.gr • e-mail: info@psichogios.gr

ISBN 978-960-496-633-2

9 789604 966332

ΚΩΔ. ΜΗΧ/ΣΗΣ: 11286